



Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
63/16. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2016. június 14.

C-308/14. sz. ügyben hozott ítélet
Bizottság kontra Egyesült Királyság

Az Egyesült Királyság megkövetelheti, hogy a családi támogatások és a gyermek után járó adójóváírás kedvezményezettjei az ezen államban való tartózkodás jogával rendelkezzenek

Noha e feltétel közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül, a fogadó tagállam költségvetése védelmének szükségessége igazolja azt

A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló rendelet¹ számos közös elvet határoz meg, amelyeket valamennyi tagállam e téren hozott jogszabályainak tiszteletben kell tartaniuk, úgy, hogy a különböző nemzeti rendszerek ne hozzák hátrányba azon személyeket, akik az Unión belüli szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogukat gyakorolják. A tagállamok által tiszteletben tartandó közös elvek egyike az egyenlőség elve. A szociális biztonság különös területén az egyenlőség elve az állampolgárságon alapuló bármely hátrányos megkülönböztetés tilalmában jelentkezik.

A Bizottsághoz számos panasz érkezett az Egyesült Királyságban lakóhellyel rendelkező, nem brit állampolgárságú uniós polgároktól. E polgárok azt kifogásolták, hogy az illetékes brit hatóságok bizonyos szociális ellátásokat megtagadtak tőlük azon indokkal, hogy nem illette meg őket a tartózkodás joga ebben az országban. A Bizottság, mivel úgy ítélte meg, hogy a brit jogszabályok nem felelnek meg a rendelet rendelkezéseinek, kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetet nyújtott be az Egyesült Királysággal szemben. A Bizottság rámutatott ugyanis, hogy a brit jogszabályok annak ellenőrzését írják elő, hogy a bizonyos szociális ellátások – köztük az olyan családi ellátások, mint a jelen ügyben szóban forgó családi támogatás és a gyermek után járó adójóváírás² – kérelmezői jogszerűen tartózkodnak brit területen. A Bizottság szerint e feltétel hátrányos megkülönböztetést valósít meg és ellentétes a rendelet szellemével, mivel ez utóbbi kizárólag a kérelmező szokásos tartózkodási helyét veszi figyelembe.

Az Egyesült Királyság ezen érvekkel szemben a Brey-ítéletre³ hivatkozik, és úgy érvel, hogy a fogadó állam jogosan követelheti meg, hogy szociális ellátásokban csak olyan uniós polgárok részesüljenek, akiket megillet a területén való tartózkodás joga, amely feltételt lényegében egy uniós irányelv⁴ is előírja. Egyebekben – elismerve ugyan, hogy a szóban forgó szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit saját állampolgárai könnyebben teljesítik (mivel őket fogalmilag megilleti a tartózkodás joga) – a tartózkodás jogára vonatkozó feltétel mindenképpen olyan arányos

¹ 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2004. L 166., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 72. o.)

² A családi támogatás („child benefit”) és a gyermek után járó adójóváírás („child tax credit”) olyan pénzbeli ellátások amelyek finanszírozása adóból, nem pedig a kedvezményezettek által fizetett járulékokból történik. Közös céljuk a családi kiadások fedezéséhez való hozzájárulás. A brit jogszabályok szerint az ezen ellátásokra való jogosultsághoz a kérelmezőnek az Egyesült Királyságban kell tartózkodnia. Ezt a feltételt a kérelmező csak akkor teljesíti, ha a) fizikailag az Egyesült Királyságban tartózkodik, b) szokásos tartózkodási helye az Egyesült Királyságban van és c) megilleti az Egyesült Királyságban való tartózkodás joga.

³ A Bíróság 2013. szeptember 19-i Brey-ítélete (C-140/12).

⁴ Az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 158., 77. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o.).

intézkedés, amely annak biztosítására irányul, hogy az ellátásokat az Egyesült Királyságban kellően beilleszkedett személyek részére folyósítsák.

A **Bíróság** a mai ítéletében **elutasítja a Bizottság keresetét**.

A Bíróság először is megállapítja, hogy a szóban forgó ellátások szociális biztonsági ellátások és így a rendelet hatálya alá tartoznak.

Ezt követően a Bíróság elutasítja a Bizottság fő érvét, amely szerint a brit jogszabályok a rendeletben szereplő szokásos tartózkodás mellett kiegészítő feltételt írnak elő.

E tekintetben a Bíróság emlékeztet arra, hogy a szokásos tartózkodásra vonatkozó feltétel a rendelet értelmében nem az ellátásra való jogosultsághoz szükséges feltétel, hanem „kollíziós szabály”, amelynek célja annak elkerülése, hogy több nemzeti szabályozást kelljen egyidejűleg az adott helyzetre alkalmazni, továbbá annak megakadályozása, hogy azon személyeket, akik a szabad mozgáshoz való jogukat gyakorolták, megfosssák a védelemtől. A Bíróság szerint a rendelet nem alakítja ki a szociális biztonság egységes rendszerét, hanem fenntartja a különböző nemzeti rendszereket. Így az nem határozza meg az ellátásokhoz való jog alapfeltételeit, mivel e feltételek meghatározása főszabály szerint az egyes tagállamok jogszabályainak feladata. Ennek keretében a Bíróság hangsúlyozza, hogy **semmi akadálya, hogy a szociális ellátásoknak a gazdaságilag inaktív uniós polgárok részére történő nyújtása ahhoz a követelményhez legyen kötve, hogy azok teljesítsék a fogadó tagállam területén való jogszerű tartózkodás jogával való rendelkezéshez előírt feltételeket.**

A Bizottság azon másodlagos érvét illetően, amely szerint a tartózkodási jog ellenőrzése hátrányos megkülönböztetést valósít meg, a Bíróság kimondja, hogy **az Egyesült Királyságban való tartózkodás jogára vonatkozó feltétel egyenlőtlen helyzetet teremt**, mivel az Egyesült Királyság állampolgárai könnyebben teljesíthetik azt, mint más tagállamok állampolgárai.

A Bíróság ugyanakkor megállapítja, hogy **ez az eltérő bánásmód** olyan jogszerű céllal **igazolható**, mint **a fogadó tagállam költségvetése védelmének szükségessége**, feltéve, hogy az nem haladja meg az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

E tekintetben a Bíróság megállapítja, hogy a nemzeti hatóságok a tartózkodás jogszerűségét a polgárok szabad mozgásáról szóló irányelvben rögzített feltételeknek megfelelően ellenőrzik. Ezt az ellenőrzést így a brit hatóságok nem minden kérelem esetében rendszeresen, hanem csak kétség esetén folytatják le. Ebből következik, hogy **e feltétel nem lépi túl az Egyesült Királyság által követett jogszerű cél – azaz a költségvetése védelme szükségességének – eléréséhez szükséges mértéket.**

EMLÉKEZTETŐ: Az uniós jogból eredő kötelezettségeit nem teljesítő tagállam ellen irányuló kötelezettségszegési eljárást a Bizottság vagy más tagállam indíthatja meg. Ha a Bíróság megállapítja a kötelezettségszegést, az érintett tagállamnak a lehető leghamarabb teljesítenie kell az ítéletben foglaltakat. Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a tagállam nem teljesítette az ítéletben foglaltakat, újabb, pénzügyi szankciók kiszabására irányuló keresetet indíthat. Mindazonáltal, amennyiben a tagállam nem tett eleget a valamely irányelv átültetésére elfogadott intézkedései Bizottságnak történő bejelentésére vonatkozó kötelezettségének, a Bíróság a Bizottság indítványa alapján már az első ítéletben szankciókat alkalmazhat.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehoczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: [„Europe by Satellite”](#) ☎ (+32) 2 2964106